

Protokół z posiedzenia
Komisji Współpracy Zagranicznej i Integracji Europejskiej
w dniu 23 sierpnia 2017 r.

PROPONOWANY PORZĄDEK POSIEDZENIA:

1. Otwarcie posiedzenia, przyjęcie porządku.
2. Zatwierdzenie protokołu z posiedzenia Komisji Współpracy Zagranicznej i Integracji Europejskiej z dnia 7.06.2017 r.
3. Europejskie Ugrupowanie Współpracy Terytorialnej Tritia.
4. Wykorzystanie środków unijnych w województwie śląskim na tle innych województw.
5. Sprawy różne.

Ad. 1.

Otwarcie posiedzenia, przyjęcie porządku.

Przewodnicząca Komisji Współpracy Zagranicznej i Integracji Europejskiej, pani Krystyna Jasińska, otworzyła posiedzenie Komisji, przywitała zebranych, stwierdziła obecność quorum, przedstawiła proponowany porządek posiedzenia i poddała go pod głosowanie (ZA – 8, PRZECIW – 0, WSTRZYMAŁ SIĘ – 0).

Ad. 2.

Zatwierdzenie protokołu z posiedzenia Komisji Współpracy Zagranicznej i Integracji Europejskiej z dnia 7.06.2017 r.

Przewodnicząca Komisji Współpracy Zagranicznej i Integracji Europejskiej, pani Krystyna Jasińska, poddała pod głosowanie protokół z dnia 7 czerwca 2017 roku (ZA – 8, PRZECIW – 0, WSTRZYMAŁ SIĘ – 0).

Ad. 3.

Europejskie Ugrupowanie Współpracy Terytorialnej Tritia.

Przewodnicząca Komisji Współpracy Zagranicznej i Integracji Europejskiej, pani Krystyna Jasińska, podziękowała za obecność p. Marcie Slávikovej, dyrektor Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej Tritia, i poprosiła ją o zabranie głosu.

Dyrektor Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej Tritia, pani Marta Sláviková, przedstawiła informację na temat EUWT Tritia w formie prezentacji.

Wydruk prezentacji stanowi załącznik do niniejszego protokołu.

Członek Komisji Współpracy Zagranicznej i Integracji Europejskiej, pan Bronisław Karasek, zapytał o projekt związany z monitorowaniem środowiska.

Dyrektor Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej Tritia, pani Marta Sláviková, odpowiedziała, że projekt rozpoczął się w czerwcu, umowy są podpisane i trwają przetargi na sprzęt i ekspertów. Monitoring zacznie się w styczniu 2018 roku.

Członek Komisji Współpracy Zagranicznej i Integracji Europejskiej, pan Tomasz Bednarek, zauważył, że efekt tego programu – wspólna strategia zarządzania jakością powietrza – ma kosztować 3 miliony euro.

Dyrektor Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej Tritia, pani Marta Sláviková, powiedziała, że projekt jest przewidziany na 3 lata i pracować będzie 60 ekspertów. Strategia będzie szczegółowa, projekt był bardzo wysoko oceniony. Wkład własny wynosi 15%, jest podzielony na partnerów.

Członek Komisji Współpracy Zagranicznej i Integracji Europejskiej, pani Marta Salwierak, powiedziała, że są jeszcze inne efekty – system ostrzeżeń, oprogramowanie.

Członek Komisji Współpracy Zagranicznej i Integracji Europejskiej, pan Tomasz Bednarek, dodał, że inny projekt też przewiduje stworzenie dokumentu strategicznego, i razem daje to 4,5 miliona euro na strategię, na dokumenty.

Dyrektor Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej Tritia, pani Marta Sláviková, wyjaśniła, że program Central Europe 2020 przewiduje konieczność stworzenia strategii, dokonania analizy. W ramach tego programu nie można odejść od stworzenia strategii.

Przewodnicząca Komisji Współpracy Zagranicznej i Integracji Europejskiej, pani Krystyna Jasińska, zapytała o projekt dotyczący rozwoju transportu – jaki przedział czasowy jest brany pod uwagę, czy projekt obejmuje całe województwo śląskie, czy strategia wskaże najlepsze formy zarządzania transportem w województwie i czy będzie to poparte określonymi badaniami.

Dyrektor Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej Tritia, pani Marta Sláviková, powiedziała, że dane będą zbierane przez cały 2018 rok na całym

obszarze Tria, uwzględnione będą wszystkie rodzaje transportu: drogowy, kolejowy, wodny i lotniczy. Najważniejszy będzie model przepływu towarowego.

Przewodnicząca Komisji Współpracy Zagranicznej i Integracji Europejskiej, pani Krystyna Jasińska, zapytała czy efektem będą rekomendacje, w jakim kierunku transport powinien się rozwijać.

Dyrektor Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej Tria, pani Marta Sláviková, powiedziała, że modele będą dwa: jeden szczegółowy do 2025 roku i drugi do 2032 roku.

Przewodnicząca Komisji Współpracy Zagranicznej i Integracji Europejskiej, pani Krystyna Jasińska, wobec braku dalszych pytań podziękowała pani Dyrektor.

Ad. 4.

Wykorzystanie środków unijnych w województwie śląskim na tle innych województw.

Przewodnicząca Komisji Współpracy Zagranicznej i Integracji Europejskiej, pani Krystyna Jasińska, oddała głos przedstawicielom wydziałów Urzędu Marszałkowskiego.

Zastępca Dyrektora Wydziału Rozwoju Regionalnego, pani Stefania Koczar-Sikora, przedstawiła prezentację dotyczącą środków unijnych w województwie śląskim. Zaznaczyła, że dane pochodzą także z Ministerstwa Rozwoju Regionalnego i są aktualne na dzień 30 czerwca (porównanie województwa do programów krajowych) oraz 31 lipca (porównanie RPO do innych programów).

Wydruk prezentacji stanowi załącznik do niniejszego protokołu.

Przewodnicząca Komisji Współpracy Zagranicznej i Integracji Europejskiej, pani Krystyna Jasińska, zapytała o poziom alokacji środków w latach następnych, po 2018 roku.

Zastępca Dyrektora Wydziału Rozwoju Regionalnego, pani Stefania Koczar-Sikora, wyjaśniła, że zasada „n+3” ustala warunki minimalne. Dynamika nie zawsze jest linowa, zależy ona od cyklu życia projektów. W tej chwili są ogłoszone konkursy na 73% alokacji, ale czasami są one powtarzane, gdy nie ma kompletu pozytywnie ocenionych wniosków. Prognoz na 2019 i 2020 rok jeszcze nie ma. Nie wiadomo także, czy polityka spójności zachowa budżet (z powodu brexitu, nowych wyzwań, innych zmiennych makroekonomicznych czy politycznych).

Przewodnicząca Komisji Współpracy Zagranicznej i Integracji Europejskiej, pani Krystyna Jasińska, zapytała, czy jeżeli wiadomo, że zapotrzebowanie na inwestycje w którymś z jedenastu obszarów jest większe, to czy są możliwe zmiany proceduralne zmierzające do przesunięcia środków, czy trzeba sztywno trzymać się wskazanych wielkości w poszczególnych obszarach?

Zastępca Dyrektora Wydziału Rozwoju Regionalnego, pani Stefania Koczar-Sikora, wyjaśniła, że ustalenia z Komisją Europejską są wiążące. Ministerstwo negocjuje cele tematyczne i wielkość kwot na poszczególne cele i województwo jest związane ustaleniami na poziomie krajowym. Rozstrzygnięcia regionalne także zależą od Komisji Europejskiej. Nie ma pola manewru, elastyczność na poziomie instytucji zarządzającej – samorządu regionalnego – polega na przesuwaniu środków wewnątrz obszarów. Można przesuwać pomiędzy działaniami, poddziałaniami, ale pomiędzy osiami w programie, obszarami – nie można.

Przewodnicząca Komisji Współpracy Zagranicznej i Integracji Europejskiej, pani Krystyna Jasińska, wskazała problem infrastruktury drogowej w województwie i konieczności inwestycji w tym zakresie, czemu służyć mogłyby ewentualne przesunięcia środków z innych obszarów.

Zastępca Dyrektora Wydziału Rozwoju Regionalnego, pani Stefania Koczar-Sikora, potwierdziła, że nie jest to możliwe i przywołała przykład projektów kolejowych. Infrastruktura kolejowa to obszar bardzo istotny z punktu widzenia Komisji. Śląsk ma bardzo gęstą sieć kolejową, a gdyby była ona uboższa, byłoby łatwiej negocjować środki na drogi lub inny obszar. Z perspektywy Komisji potencjał na projekty kolejowe na Śląsku jest ogromny, ale sens odtwarzania wszystkich linii był kwestią podnoszoną w dyskusji. Trudno negocjować wsparcie dla obszaru, który dla Komisji nie był istotny, chociaż jest istotny z punktu widzenia państwa członkowskiego (drogi lokalne).

Przewodnicząca Komisji Współpracy Zagranicznej i Integracji Europejskiej, pani Krystyna Jasińska, przypomniała rozczarowanie samorządowców w 2015 roku – poprzednia perspektywa nie zakładała dofinansowania dróg lokalnych i powiatowych i to zadanie miało być przeniesione do następnej perspektywy.

Zastępca Dyrektora Wydziału Rozwoju Regionalnego, pani Stefania Koczar-Sikora, podkreśliła, że nie było zaskoczenia, ponieważ samorządy były informowane o tym, że pieniędzy na drogi nie będzie.

Członek Komisji Współpracy Zagranicznej i Integracji Europejskiej, pan Jarosław Makowski, dodał, że przekaz był jasny: środki w tej perspektywie mają być dla gospodarki, a nie dla poprawy infrastruktury czy komfortu życia. Miał to być impuls, aby Europa stała się konkurencyjna na świecie.

Członek Komisji Współpracy Zagranicznej i Integracji Europejskiej, pan Tomasz Bednarek, powiedział, że programy innych województw pokazują, że środki na inne dziedziny mogły się pojawić (np. Małopolska – wspieranie infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej). Błędem było, że Zarząd chciał być w pierwszej grupie regionów, które wynegocjowały program. Jeśli chciał szybko wynegocjować, to musiał się szybko godzić na stanowisko Komisji.

Zastępca Dyrektora Wydziału Rozwoju Regionalnego, pani Stefania Koczar-Sikora, wyjaśniła, że Małopolska wspiera turystykę, bo ma ją w Regionalnej Strategii Innowacji, a my nie mamy.

Członek Komisji Współpracy Zagranicznej i Integracji Europejskiej, pan Tomasz Bednarek, powiedział, że chodzi o jakość negocjacji, jako województwo zamknęliśmy sobie drogę sami, ograniczając się do trzech specjalizacji – medycyny, energetyki i IT. Województwo małopolskie ma kilkanaście specjalizacji.

Zastępca Przewodniczącej Komisji Współpracy Zagranicznej i Integracji Europejskiej, pan Mirosław Mazur, wyraził opinię, że duża liczba zgłoszonych specjalizacji nie gwarantuje sukcesu. Lepiej skoncentrować się skutecznie na kilku.

Przewodnicząca Komisji Współpracy Zagranicznej i Integracji Europejskiej, pani Krystyna Jasińska, powiedziała, że na początku kadencji otrzymywała wiele próśb związanych z dofinansowaniem dróg powiatowych w ramach RPO, a w grudniu 2014 dotarła informacja, że drogi te nie będą dofinansowane (wcześniej nie było o tym mowy).

Zastępca Dyrektora Wydziału Rozwoju Regionalnego, pani Stefania Koczar-Sikora, wyjaśniła, że pewna mała pula środków mogła być przeznaczona na drogi lokalne. W toku negocjacji okazało się, że Komisja ustala proporcję pomiędzy środkami na tzw. niskoemisyjny transport (koleje) a środkami na drogi, i ta proporcja musi być zachowana. Żeby uratować środki na drogi, musieliśmy zrezygnować z pewnej puli na drogi lokalne i przesunąć na wojewódzkie. Przy renegecjach przywracamy środki na drogi lokalne. Piętnaście regionów ma środki na drogi lokalne i jest to niesprawiedliwe,

że my ich nie mamy. Ponadto nie ma fizycznej możliwości, żeby tak dużo wydać na koleje.

Jeżeli wie się, że ma się największe środki w Europie na RPO, to w razie przeciągnięcia negocjacji jest ryzyko, że nie wydatkujemy tych środków. Trudno powiedzieć, czy lepiej być na początku.

Członek Komisji Współpracy Zagranicznej i Integracji Europejskiej, pan Tomasz Bednarek, podkreślił, że cały czas chodzi o jakość negocjacji.

Zastępca Przewodniczącej Komisji Współpracy Zagranicznej i Integracji Europejskiej, pan Mirosław Mazur, powiedział, że chciałby usłyszeć konkretne zarzuty, nie tylko o złej jakości negocjacji.

Członek Komisji Współpracy Zagranicznej i Integracji Europejskiej, pan Tomasz Bednarek, wskazał, że piętnaście regionów ma drogi lokalne, jeden (my) – nie. Musielibyśmy dostać od zarządu dokumenty, jak wyglądały negocjacje, jakie były stanowiska obu stron i jak twarde były negocjacje. Była bardzo duża chęć tego, aby województwo jak najszybciej te negocjacje zakończyło i są efekty, które widać porównując nasz RPO i innych województw.

Zastępca Przewodniczącej Komisji Współpracy Zagranicznej i Integracji Europejskiej, pan Mirosław Mazur, powiedział, że w tej perspektywie budżetowej kluczowe są koleje. Jest to transport tańszy, efektywniejszy i zdrowszy. Próba renegocjacji ma służyć przywróceniu środków na drogi lokalne.

Zastępca Dyrektora Wydziału Rozwoju Regionalnego, pani Stefania Koczar-Sikora, powiedziała, że żeby w ogóle uratować środki na drogi, zaproponowano przesunięcie środków na tramwaje (Tramwaje Śląskie, tramwaje w Częstochowie), transport niskoemisyjny, sensowny dla Śląska. Kwestie te pokazywaliśmy w odpowiedziach na interpelacje państwa radnych (zwłaszcza w 2015 roku). Takie były decyzje Zarządu – że lepsze niż kolejne środki na koleje z ryzykiem nieprzepracowania jest przesunięcie tych środków na tramwaje. Jest potencjał na projekty tramwajowe gotowe do realizacji.

Członek Komisji Współpracy Zagranicznej i Integracji Europejskiej, pan Tomasz Bednarek, wyraził opinię, że być może gdyby negocjacje potrwały dłużej, pewne rzeczy udałoby się wynegocjować. W czasie przeglądu śródkresowego programu należy renegocjować i używać nowych argumentów. Należy czasem przyjąć, że coś się nie udało (drogi lokalne i turystyka).

Zastępca Przewodniczącej Komisji Współpracy Zagranicznej i Integracji Europejskiej, pan Mirosław Mazur, powiedział, że drogi lokalne to „ślepy zaułek”. Jeżeli nie przesadzimy ludzi na transport niskoemisyjny, to będą jeszcze większe potrzeby w zakresie dróg i parkingów.

Członek Komisji Współpracy Zagranicznej i Integracji Europejskiej, pan Tomasz Bednarek, powiedział, że większość samorządów ma inne zdanie, również ich mieszkańcy, których interesują drogi najbliższe. Także turystyka to rzecz istotna dla miast i gmin.

Członek Komisji Współpracy Zagranicznej i Integracji Europejskiej, pan Jarosław Makowski, powiedział, że wszystkie badania pokazują, że mieszkańcy wybierają transport publiczny, gdy jest on dobry, efektywny, komfortowy, dostępny i tani. Propozycja bezpłatnego transportu kolejną w czasie smogu w województwie śląskim spowodowała, że 10% ludzi natychmiast zostawiło auto. Inwestowanie w transport publiczny jest absolutnie przyszłością. Im więcej dróg się buduje, tym większy problem.

Zastępca Przewodniczącej Komisji Współpracy Zagranicznej i Integracji Europejskiej, pan Mirosław Mazur, dodał, że jedna osoba w samochodzie zajmuje przestrzeń, jaką można zmieścić w dwóch wagonach kolejowych.

Członek Komisji Współpracy Zagranicznej i Integracji Europejskiej, pan Jarosław Makowski, powiedział, że Katowice są przykładem, że można przeprowadzić przez środek miasta dwie trzypasmowe drogi, a i tak stoimy w korku. Transport publiczny jest jedynym rozwiązaniem, żeby miasta odkorkować, i żeby nie dusiły się od smogu.

Członek Komisji Współpracy Zagranicznej i Integracji Europejskiej, pan Janusz Ogiegło, powiedział, że niektóre samorzady uważają, że za mało jest dróg lokalnych, ale na etapie przygotowania procesów inwestycyjnych te samorzady nie były gotowe.

Zastępca Przewodniczącej Komisji Współpracy Zagranicznej i Integracji Europejskiej, pan Mirosław Mazur, dodał, że można się zgodzić, jeżeli chodzi o obwodnice (żeby omijać miasta), natomiast pozostałe – to próba wykorzystania środków zewnętrznych do wyremontowania dróg, które nie były remontowane np. z powodu złego sposobu finansowania powiatów.

Przewodnicząca Komisji Współpracy Zagranicznej i Integracji Europejskiej, pani Krystyna Jasińska, powiedziała, że w województwie śląskim nie wszędzie jest sieć kolejowa i transport kolejowy dostępny, np. w subregionie północnym.

Członek Komisji Współpracy Zagranicznej i Integracji Europejskiej, pan Janusz Ogiegło, podał przykład miasta, które zostało pozbawione kolei, ponieważ napełnienie pociągów było minimalne: Jastrzębie Zdrój. Nie ma sensu budowanie połączenia kolejowego do Katowic, podróż trwałaby 1,5 godziny. Autostradą – 0,5 godziny.

Zastępca Przewodniczącej Komisji Współpracy Zagranicznej i Integracji Europejskiej, pan Mirosław Mazur, podał przykład Katowice – Kraków: autostradą 40 minut, pociągiem – 1,5 godziny. Gdyby był pociąg – wsiadamy w centrum miasta i wysiadamy w centrum miasta, jedziemy 40 minut – wszyscy jeździliby pociągiem.

Członek Komisji Współpracy Zagranicznej i Integracji Europejskiej, pan Janusz Ogiegło, powiedział, że mimo współpracy samorządów, poziom połączenia Katowice – Kraków jest na poziomie sprzed 40 lat. Nie należy krytykować władz czy urzędników wojewódzkich, bo jest wiele przykładów, że to samorzady lokalne nie zdążyły z realizacją pewnych projektów.

Zastępca Dyrektora Wydziału Rozwoju Regionalnego, pani Stefania Koczar-Sikora, powiedziała, że potencjał gmin, aby sięgnąć po środki, jest ograniczony i kwestia jest niezwykle złożona.

Zastępca Przewodniczącej Komisji Współpracy Zagranicznej i Integracji Europejskiej, pan Mirosław Mazur, dodał, że powiat nie ma żadnych dochodów własnych, więc przy takim finansowaniu nie może nic realizować w obszarze dróg, dlatego liczy na środki zewnętrzne, unijne.

Członek Komisji Współpracy Zagranicznej i Integracji Europejskiej, pan Tomasz Bednarek, zapytał o zmianę ustawy wdrożeniowej, która zakłada usprawnienia procesu – na jakim to jest etapie? Jak wpłynie to na sposób wdrażania programu?

Zastępca Dyrektora Wydziału Rozwoju Regionalnego, pani Stefania Koczar-Sikora, powiedziała, że zmiana wchodzi w życie 2 września. Z perspektywy beneficjenta największą rewolucją jest to, że przy wyborze projektów nie będzie oceny formalnej i merytorycznej, tylko są wymogi formalne do spełnienia, z dwóch etapów oceny stworzono jeden. Będzie nowa funkcja rzecznika funduszy europejskich, któremu będzie można zadawać pytania nie w formule protestu. Są skrócone terminy na rozpatrywanie protestów, żeby zdynamizować procedurę. Intencją ustawy jest, aby zdynamizować proces, odchudzić dokumentację.

Zastępca Dyrektora Wydziału Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, pani Małgorzata Noga, powiedziała, że czas pokaże, czy zmiana faktycznie przyspieszy

procedurę. Wymogi formalne to krok w stronę beneficjenta, bo mogą one dyskwalifikować, ale jest możliwość uzupełnienia.

Zastępca Dyrektora Wydziału Rozwoju Regionalnego, pani Stefania Koczar-Sikora, dodała, że system będzie zrewolucjonizowany również na poziomie Urzędu, działaniami wewnętrznymi. Jest do tego zespół powołany przez pana marszałka.

Ad. 5.

Sprawy różne.

Przewodnicząca Komisji Współpracy Zagranicznej i Integracji Europejskiej, pani Krystyna Jasińska, wspomniała o przesłanym do radnych materiale dotyczącym realizacji Kontraktów Terytorialnych w 2016 roku i wobec wyczerpania porządku obrad zamknęła posiedzenie Komisji Współpracy Zagranicznej i Integracji Europejskiej.

Krystyna Jasińska
Przewodnicząca
Komisji Współpracy Zagranicznej
i Integracji Europejskiej

Protokół sporządziła
Ewa Blondzik